

brodovlasnika i pomoraca konačno urede. kako bi se uklonili neprestani sporovi, koji ngledu naše zastave, naročito u inostranstvu, mogu samo da naškode.

Što se tiče financijalne strane spora, on se vodi samo za iznos od cca. 50 funti (oko 10.000 Din.) za cijelu posadu, a otpada na jedno putovanje od 4—5 mjeseci. Čudan je dakle postupak društva, koje, ne popuštajući posadi tih 10.000 dinara, zadržava brod već spreman za odlazak 2—3 dana, izlažući tako sebe desetostrukim troškovima (ako računamo izdatke za povratak kućama stare posade i dolazak nove osim ostalih u tom pogledu skopčanih gutitaka), što, objektivno ocjenjujući stvar, u današnjim prilikama, nikako ne može da se opravda. Uistinu je neshvatljivo na pr., kako ovo društvo stavlja ovih dana u rasporemu parobrod „Dušan Silni“, navodno samo zato, što je posada u Civitavecchia odbila da prihvati polovicu nagrade za Južnu Ameriku, što sačinjava sporni iznos od 50 funti, izlažući sebe s druge strane jednom trošku od preko 400 funti za dopremu broda u Šibenik i ostale izdatke, kojim bi iznosom taj brod mogao da napravi 10 putovanja u Južnu Ameriku zadovoljavajući potpuno posadu.

Treba naročito istaknuti, obzirom na ovakovo poslovanje ovog društva, da je isto subvencionirano sa 9 miliona dinara godišnje, i da onda nije na mjestu i u skladu sa tom okolnošću, kad društvo postupa sa pomorcima na ovaj način, jer se time najočitiije gaze obveze, koje je ono dalo oktobarskoj konferenciji i za koje su angažovali nadležno Ministarstvo vis-à-vis pomoraca.

Ovakov, dakle, postupak brodovlasnika treba osuditi, a tim više, što oni nametaju taj ugovor baš u momentu, kad je već u postupku kod Ministarstva saobraćaja izrada novog ugovora, koji će *eo ipso* staviti izvan snage brodovlasnički ugovor, kojeg oni nastoje na brzu ruku da nametnu posadama brodova, makar i uz v like troškove.

Što se pak tiče samog spora na „Mariji Račić“, on je nekako likvidiran time, što je uprava Jug. Lloyd povukla svoj novi ugovor i usvojila zahtjeve pomoraca da ostane na snazi raniji ugovor.

Poželjno bi bilo, da se sa strane vlasti, a sa malo više uvidavnosti brodovlasnika pristupi temeljitom sredenju odnosa brodovlasnika i pomoraca, putem potrebnih zakona o zaštiti pomoraca, kao i kolektivnog ugovora po uzoru na ostale zemlje, gdje je to pitanje već davno riješeno. Time bi se otklonili česti sukobi, od kojih šteta i jedna i drugi, a i ugled naše zastave na moru. Naročito bi bilo potrebno, da brodovlasnici, osobito oni koji su subvencionirani, pokažu malo više koncilijantnosti za iskrenu saradnju sa pomorcima, jer samo takovom saradnjom i međusobnim sporazumijevanjem, mogu da se ublaže oštrice današnje privredne krize. Ekstremnim metodama i ekskluzivističkim stanovištima, bilo jedne, bilo druge strane, ne postizava se ništa.

Konačno treba istaknuti, da bi i naši brodovlasnici trebali da uvide, da i u našoj zemlji vladaju stanoviti zakoni, prema kojima, ne može svatko da radi što hoće i kako hoće, i da je za normalan razvitak naše trg. mornarice, od eminentne važnosti,

da se radni odnosi brodovlasnika i pomoraca svedu u zakonske i čovječne granice. Sa strane naših pomoraca ima naj bolje volje, i oni su do sada više puta nju najjasnije manifestovali. Oni su uvijek, u svakoj prigodi, pa i pri ovom sukobu u našoj luci, pokazali rijetku trijeznoću, samosvjesnost, promišljenost i ozbiljnost, a disciplina njihova vrijedna je divljenja.

Zaključujući napominjemo, da bi se naši narodni poslanici, koji plediraju u Narodnoj skupštini što veću pomoć parobrodarskim društvima, u cilju što boljeg razvitka naše trgovačke mornarice, morali dotaknuti i ove rak-rane naših pomoraca, kako bi im obezbijedili barem onakvu materijalnu egzistenciju, koja odgovara njihovom društvenom položaju, onda mučnom i požrtvovnom radu.

Razne vijesti.

PROMJENA KOD BANSKE UPRAVE U SPLITU. Načelnik općeg odjeljenja banske uprave Krsto Radimiri, stavljen je u stanje mira, a na njegovo je mjesto imenovan Vilko Pfeifer, okružni inspektor iz Varaždina i bivši kotarski poglavar u Splitu. Dr. Marin Ivić, načelnik upravnog odjeljenja banske uprave u Splitu, imenovan je okružnim inspektorom u Osijeku, a na njegovo mjesto postavljen je Dr. Ivo Mogorović, dosadašnji inspektor banske uprave u Primorskoj banovini.

PORAST NEZAPOSLENOSTI U ITALIJI. Rimski zavod za socijalno osiguranje javlja, da je broj nezaposlenih, koji je u Italiji 31 I. iznosio 1.051.321, porastao na 29. II. na 1.157.945 od kojih su 302.000 primali novčanu pomoć.

PRIPOMOĆ MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE. U saglasnosti sa Ministarskim savjetom g. Ministar poljoprivrede, odobrio je da se iz državne poljoprivredne zaklade, u ime pripomoći dađe: Zadrugi za poljoprivredni kredit u Splitu, novčana pripomoć od Din. 25.000.

NOVOSTI U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU. Generalna direkcija državnih željeznica javlja: Od 1. aprila ov. god. putnički i brzi vlakovi polaziti će sa svih stanica bez prethodnog davanja ma kakvih signala. Stoga se upozorava putujući svijet, da blagovremeno ulazi i izlazi iz kola, da vozovi ne bi zakašajavali. Jednako će se od sada strogo paziti na to, da putnici ulaze na zadnja vrata, a izlaze na prednja vrata u pravcu vožnje voza. Svaki putnik treba da se blagovremeno obavijesti kod konduktera, koliko se voz zadržava u dotičnoj stanici. Bez tačnog obavještenja ne bi putnici trebali izlaziti iz voza, jer voz u toj stanici možda se zadržava samo kratko

vrijeme, a na osnovu § 126 Zakona o željeznicama javnog saobraćaja, zabranjeno je skakati u voz dok kreće. U slučaju nesreće prilikom skakanja u voz, željeznična uprava nije odgovorna, a prema takvim licima primjenjivat će se strogi zakonski propisi.

Važnije odredbe u novom zakonu o radnjama

Po novom Zakonu o radnjama, zanatsku radnju može voditi samo zanatlija a nikako i ne zanatlija, kako je to do sada bilo, ako je isti imao stručnog djelovođu. Od ovoga se izuzimaju udove i maloljetna djeca umrlih zanatlija, koje mogu nastaviti radnju svoga muža, odnosno oca uz stručno djelovodstvo. Uslijed stalnog diferenciranja u zanatu, zakon predviđa, da prvi majstor jednoga zanata, može upražnjavati i kakav drugi zanat, ako je srodan i ako prethodno položi majstorski ispit iz dotičnog zanata.

Novi Zakon ne predviđa više samouka, t. j. na polaganje pomoćničkih i majstorskih ispita, pušće se samo oni, koji su redovno izučili zanat i svršili stručno produžnu školu, ako takva postoji u mjestu gdje je dotični bio zaposlen. Vrijeme pomoćničkog rada traje najmanje tri godine. *Konačno jedan od veoma važnih zahtjeva, usvojen u novom Zakonu o radnjama, jeste obavezno osiguranje zanatlija za slučaj bolesti, nesrećnosti, iznemoglosti starosti i smrti.*

Osiguranjem zanatlija, pušće se dvije korisne stvari: socijalna skrb čitavog jednog staleža, kome treba zaštita, čime će zanatlije, budući sigurniji za svoju budućnost, kao i uslijed blagovremenog i boljeg lječenja, povećati intenzitet svoga rada; i što će se zavodenjem osiguranja, stvoriti veliki fondovi od uplata zanatlija, koji će se staviti zanatlijama na raspoloženje u vidu jeftinog i dugoročnog kredita za nabavku novih i savremenih alata i mašina, čime će se i mnogome omogućiti i ubrzati proces racionalizacije zanatske proizvodnje.

Kao što se vidi, novi zakon o radnjama najvećim djelom vodi računa o željama i zahtjevima zanatlija. I pravo je, jer je bilo slučajeva, da je jedan imao trgovačku i zanatsku radnju, što sada ne može imati, ali može voditi još jednu zanatlijsku radnju, koja je slična njegovom zanatu, ako položi majstorski ispit. Takav trgovac može samo u vida zanata i sam izrađivati robu kojom trguje ako ima pravo na obavljanje dotične zanatske radnje i razumije se da njegova trgovina sa tom robom trguje.

Obavezno je da svaka radnja mora imati firmu na licu mjesta, koja ima sadržavati ime i prezime dotičnog lica koji vodi ovu radnju.

GRADSKA KRONIKA

Zbog kvara na stroju u štampariji, broj od srijede morao je da izostane. Našim pretplatnicima nadoknađićemo taj manjak.

Uredništvo.

NAŠA OPĆINA GOSP. MINISTRU FINANCIJA: U predlogu državnog budžeta za

godinu 1932/33, avans interesovanim općinama u naslov odštete u pitanju društva „La Dalmatienne“ posvema je ukinut. Općine imaju pravo na avans, jer Kraljevska Vlada prema čl. 12. tač. b) 2. ugovora sa društvom Tuniskih Fosfata dužna je da između interesovanih podijeli sumu, koju društvo „La Dalmatienne“ plaća godišnje Državi. U državni budžet za godinu 1931/32

bilo je uvrštena svota od 2.400.000.— dinara u odštetni naslov. Ukinuće ovog avansa u budžetu za godinu 1932/33 čira pravo interesovanih općina, koje su time nemilo pogođene. Molim gosp. Ministra, da uoči teške posljedice brisanja avansa, i da u budžet za godinu 1932/33 bude uvrštena svota, kao što je bila uvrštena i za godinu 1931/32. To je pravo općina. U protivnom slučaju, posljedice su neizbježive i očajne, jer bi sve interesovane Općine, a navlastito šibenska, radi tolikog gubitka stalnih i u proračun unesenih prihoda, bile u nemogućnost da udovolje najnužnijim svojim obavezama. — Gradonačelnik dr Vinko Smolčić.

Op. Ur. Sličan podnesak bio je upućen i gosp. Senatoru Petru Gjirliću.

SVEČANA SJEDNICA SOKOLSKOG DRUŠTVA U POČAST 100 GODIŠNICE ROĐENJA DR. MIROSLAVA TYRŠA. U nedjelju prije podne održana je u prisustvu predstavnika vojnih i civilnih vlasti, te raznih korporacija, svečana sjednica u počast 100 godišnjice rođenja velikog Slavena, osnivača Sokolstva, Dra. Mirolava Tyrša. Sjednicu je otvorio g. Dr. Poturica, starešina Sokolskog društva, održavši vrlo iscrpljiv govor o ideologiji Dra. Tyrša i o njegovim zaslugama za razvitak slavenskog Sokolstva. Zatim je govorio starešina Župe g. Pavao Kovačev, koji je u svom govoru naročito istakao odnos Sokolstva i našeg sela. Poslije njega uzima riječ g. Ivo Vuletić, koji stavlja predlog da se u počast Dra. Tyrša, a na dan Svesokolskog sleta u Pragu, otkrije ploča u ulici „Put željeznice“, sa natpisom „Ulica Dra Tyrša“. Predlog se prima jednoglasno.

LIČNA VIJEŠT. Gosp. dr Marko Kožul, narodni poslanik, poratio se je juče ranjnim brzim vozom iz Beograda.

VRLO USPJELA ZABAVA JADRANSKE STRAŽE U subotu uveče mjesni odbor Jadranske straže priredio je čajanku u dvorani Hotela Krka. Ova priredba može se uistinu smatrati jednom od najuspjelijih u ovo posljednje vrijeme. Pred punom dvoranom izveden je program, od kojeg treba naročito istaknuti „Veselu Mornaricu“ komad od g. Petra Ercega. G. A. Nalis u ulozi kapetana ratne lađe bio je odličan i komičan do skrajnosti. G. S. Krstanović vrlo je dobro odigrao veselu ulogu mornara Bobbya. Nastup mornara bio je odličan. Veseli momci otpjevali su i otplesali svoj balet vrlo temperamentno. G-dice, koje su igrale ulogu kadeta nastupile su vrlo simpatično u pjesmi „Al right“. Simpatična je bila i mlada kapela sa poznatim duetom g dice i g. Blažević i drugima.

Poslije izvedenog programa, razvio se u lijepom štimungu ples do kasne noći. Veseli nas uspjeh ove zabave mjesnog odbora Jadranske straže, što je zasluga u prvom redu agilnog pretsjednika g. P. Kovačeva.

ČINOVNICI I RADNICI „LA DALMATIENNE“. Povodom muškog istupa narodnog poslanika dr Marka Kožula, u Narodnoj skupštini, u obranu otpuštenih radnika i činovnika ove tvornice, od istih bila su upućena ova dva brzojava:

Doktor Kožul — Beograd

Najvećom radošću čitamo Vaš govor u Narodnoj skupštini. Želimo da isti urodi

sa potpunim rezultatom, da tvornica počme sa radom, na čemu harni ostajemo Vašem zanimanju. Danas brzojavljeno Narodnoj Skupštini. Činovnici i radnici La Dalmatienne, Narodna Skupština — Beograd

Nas osamstotina otpuštenih činovnika i radnika iz tvornice La Dalmatienne, toplo molimo Narodnu skupštinu, da zaštiti naše interese, da požuri tvornicu na rad, da nam dade zarade, jer skapamo od glada i nevolje. U nadi očekujemo uspješan rezultat našeg potraživanja na osnovu govora doktora Kožula u Narodnoj skupštini. Činovoici i radnici La Dalmatienne.

POKLADNA ZABAVA. Pododbor go goda „Kneginje Ljubice“ u Šibeniku, priredio je u nedjelju na zadnji dan srp. prav. poklada vrlo uspjele zabavu u prostorijama Bovanove škole. Mješoviti zbor pjevačkog društva „Srbadija“ otpjevao je pod dirigovanjem g. Čičova molitvu „Dostojno“ vrlo precizno. Molitvu je komponovao g. Čičov, te je jedna od vrlo uspjelih kompozicija crkvene glazbe. Na kraju su g-dica Radojković i g. Nalis odigrali Nušićevu komediju „Dato“, koja je nasmijala i vrlo raspoložila prisutne. Igra bila je živa i interesantna.

JAVNA PREDAVANJA AKADEM-SKOG KLUBA Ovdašnji Akademski klub pozvao je universitetkog profesora Visoke komercijalne škole u Zagrebu g. dr Milana Ivšića, da održi u našem gradu nekoliko predavanja. G. Ivšić vrlo se rado odazvao pozivu naših akademičara, te će u Šibeniku održati slijedeća predavanja u gradskom kazalištu: u subotu 19./III. u 7.30 sati navečer „O savremenoj gospodarskoj krizi“; u nedjelju 20./III. u 10.30 sati izjutra „O zadrugarstvu“; a u ponedjeljak 21./III. u 7.30 sati navečer „Socijalizam Karla Marxa (Marxizam)“. Za predavanje „O zadrugarstvu“ neće biti ulaznica, jer je ulaz besplatan, pa upozoravamo naše težake, na ovo predavanje, koje će njih navlastito interesirati. Ovom se prigodom mora pohvaliti naš Akademski klub, koji priređuje ova interesantna predavanja, a na građanstvu je da predavanja pojeti.

EKSKIBICIONI BOX—MATCH U nedjelju prije podne, u dvorani Kino Tesla, naš mladi Box-klub priredio je svoj prvi vrlo uspjele ekskibicioni box-math. Pred dobro posjećenom dvoranom, naši mladi i agilni boksači, izveli su nekoliko tačaka lake, srednje, poluteške i teške kategorije. Sudio je g. Jurić. Naročito je interesantan bio susret Veleglavac - Đurić, u kojem je lijepim stilom pobijedio g. Veleglavac.

DRSKA KRAĐA NA ULICI. Seljak Milan Popović Petrov iz Čiste Male kod Skradina, dneva 12. o. mj. ujutro u ulici Dobrića, bio je gurnut od nepoznatog mladog čovjeka, koji mu je tom prigodom izvukao iz vanskog žepa haljetka novčarku sa Din 1990. Policija je uhapsila trojicu i to: Juru Beroša pk. Ante iz Planice sa Braća 26. god. starog; Stipu Bobana Matina iz Prugova kod Muča, 33 god. starog i Vučemilović Grgić Matu Pavlova iz Zetevića kod Vrlike 26. god. starog. Poslije obavljene premetačine i priznanja, sva trojica uapšenika bila su predana u sudbene zjave na raspolaganje državnog tužništva.

TUČNIJAVA U GOSTIONI. Nekidan u jednoj gostioni u Varošu, D. Ive iz Šibenika, udario je vinskiom čašom ispod lijevog oka, Spahiju Franu iz Donjeg Polja i lakše ga ozlijedio.

UKONAČIVANJE. Mnogi u gradu, a bez da im je to dozvoljeno, a dosljedno tome bez znanja policije, primaju na konak i takova lica, koja ne vole da policija sazna za njihov dolazak pa i boravak u našem gradu. Upozorujemo Vlasti, da pripaze malo bolje na ovakove nekoncesionirane svratištare, kao i na visoku gospodu, koja žele putovati inkognito.

TEŽAČKA ULICA, kako nam kažu, nalazi se u neprohodnom stanju, pa bi bilo potrebno da se izradu hitno potrebni popravci. Ako naša Općina, zbog finansijskih prilika nije u stanju da to izvede, dužnost je samih građana koji stanuju u toj ulici, da nešto poduzmu e da se popravi ovo stanje.

Naši dopisi

Diklo

9. III. OPASNI PROSJIACI. U posljednje vrijeme obilaze Sjevernu Dalmaciju neki sumnjivi prosjaci, potpuno strani i nepoznati u ovim krajevima. Kako zalaze po kućama, po izvjesnim znacima izgleda, da im prošnja nije glavni cilj, nego se time služe u sasama druge svrhe. Budući da nije isključeno da bi ovakovi tipovi mogli biti agenti naših neprijatelja, onda i emisari Pavelića, Ferčevića i komp., bilo bi dobro, kad bi vlasti obratile veću pažnju na iste. Tim više, što se i Pavelić i Perčec, nalaze često u Zadru. Time, što se je pred par dana, baš u pograničnoj zoni pronašlo više primjeraka letaka razne sadržine, sama ova činjenica nalaže najveću opreznost. M. I.

Vodice

10. III. DVA POŽARA U VODICAMA. 4. III. opazili su žandari gdje gori kuća Bator Srečka p. Šime u Vodicama. Probudili su ukućane, koji u kući spavali, te za tim crkvenim zvonom pozvali narod na gašenje. Čim su ukućani izašli iz kuće odmah je vatra uhvatila maha, pa ju je nemoguće bilo ugaziti. Kuća je potpuno izgorila. Ukupna šteta iznosi oko 113.000.- dinara, a osigurano je kod društva „Jugoslavija“ za 105.000.- dinara.

Drugi požar desio 6. III. t. g. oko 4 sata u jutro. Izgorila je kuća Španja Bene i Nike p. Ante. Kad su zazvonila zvona, narod je pohrlio na mjesto požara i stao da gasi, ali bez uspjeha. Kuća je potpunog zgorjela. U kući nije bilo nikoga, jer su ioba vlasnika pošli dan prije u selo Lišane po sijeno, a ključeve — kako oni kažu — ponijeli su sobom. Sumnja se, da su vlasnici podmetnuli požar, jer su oni zaduženi, a kuća osigurana kod društva „Union“. Požar iz vana nije mogao biti podmetnut, jer kako smo prije kazali — prozori i vrata bila su zatvorena. Žandarmerija je ustanovila, da su kod S. Z. sakriveni pršuti iz izgorene kuće, te ih je premetačinom i pronašla. Ukupna šteta po iskazima pogorelaca iznosi 225.300.- dinara. Braća Španja su uhapšena i predana Državnom tužništvu u Šibeniku.

MEDJUNARODNO
OTPREMNIŠTVO
JOSIP JADRONJA
ŠIBENIK
(Dalmacija)

Novo otvorena mljekarna

ZDRAVLJAK

Mliječni buffet
u Šibeniku u ulici Kr. Tomislava br. 47.
kod crkve sv. Jakova

Preporuča svježe kravlje, punomasno mlijeko, sve vrste vlastitih i inozemnih mliječnih proizvoda uz vrlo solidne cijene.

Vanjske narudžbe obavlja brzo i solidno.

Viktor Sosić

ŠIBENIK (kod sv. Ivana)

TRGOVINA BOJA.

UVIJEK NA ZALIHI

DOBAR ENGLESKI

„COPPER PAINT“

STOLARSKA RADIONA

Ante Kalauz - Šibenik

Izrađujem prvorazredno pokućstvo kao i ostale drvočeljske radnje.

Na skladištu stalno kompletnih gotovih soba i kuhinjskog namještaja
CIJENE NAJUMJERENIJE.

Vojna i civilna krojačnica
PETAR BERCE - ŠIBENIK
(obala)

Najmodernija odijela uz najumjerenije cijene. Dodajte i uvjerite se.

ANTE FRUA - ŠIBENIK

Ulica Kralja Tomislava

Skladište D. M. C.

i

TRIDENT konca.

Frano Grubišić - Šibenik

Prodaja baruta, dinamita raznih vrsti eksploziva,
kapsula i fitilja.

Skladište svih lovačkih i planinarskih potrebitina.

GRADJEVNO PODUZEĆE

Grgo Olivari - Šibenik

Preuzimlje i izvršuje sve vrste građevnih poslova najsolidnije i najkulantnije. Obavlja sve spadajuće tehničke radove, kao projekte itd.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu „VATROBRAN“

Armirano-betonska vratašca za dimnjake.

Najsigurnije, najtrajnije, najsavršenije i zato najpraktičnije sredstvo protiv požara, te od osobite važnosti za kućevlasnike i graditelje.

Brzjavni: GRGO OLIVARI, ŠIBENIK.

Telefon: inter. broj 26

Grubišić & Comp.

ŠIBENIK

špediterska poslovnica

Glavno opravništvo »Jadranske plovidbe«.

Obavlja sve poslove brzo i solidno.

Brzjavni: CIANAMID.

Telef. br. 24.

Snižene cijene za Uskrsne blagdane

Prigodom Uskrsnih blagdana snizili smo svim muškim, ženskim i dječjim cipelama cijene za 40%.

Dodite i uvjerite se bez obaveze na kupnju.

Rato

ŠIBENIK